

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 154/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, IČO 51 163 730, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Holič, proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I č. k. 4 T 14/2009 zo 4. novembra 2021, rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 To 33/2022 z 11. mája 2022 a proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Tdo 68/2022 z 3. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2, základných práv v zmysle čl. 13 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 49 ods. 1, čl. 50 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinné právne prostriedky nápravy podľa čl. 13 ods. 1 dohovoru rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil posledné označené rozhodnutie a vrátil vec na ďalšie konanie, alebo eventuálne, aby zrušil všetky napadnuté rozhodnutia a trestné stíhanie zastavil, aby priznal náhradu peňažnej ujmy ako zadosťučinenie a náhradu trov.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo v roku 2007 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov formou spolupáchateľstva spolu s [REDAKOVANÉ]. Obžaloba bola podaná 6. februára 2009 na Okresnom súde Bratislava I (ďalej

len „okresný súd“), ktorý rozsudkom zo 4. novembra 2021 uznal sťažovateľa za vinného z účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona vo forme pomoci na dokonanom zločine vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu a určením skúšobnej doby v trvaní 1 roka. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) zamietol odvolania oboch obžalovaných uznesením č. k. 1 To 33/2022 z 11. mája 2022. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku uznesením č. k. 5 Tdo 68/2022 z 3. novembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Okresný súd postupoval 28. augusta 2011 zjavne nezákonne, porušil právo na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, pretože hlavné pojednávanie odročil, hoci obhajca sťažovateľa trval na vypočutí obidvoch obžalovaných a prípadne svedka – poškodeného po dva a pol roku od podania obžaloby.

4. Okresný súd v rozpore s § 372 Trestného poriadku nerozhodol o pripustení poškodených do konania v nadväznosti na uplatnenie náhrady škody na hlavnom pojednávaní 23. januára 2013. Neboli čítané výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ] z prípravného konania. Okresný súd konal v rozpore s § 243 a § 244 Trestného poriadku, vec bez „preskúmania“ prijal a určil termín pojednávania, nedošlo k upozorneniu podľa § 244 ods. 2 Trestného poriadku a tento nedostatok zostal odvolacím súdom nepovšimnutý.

5. Súd konal, ale nie konzistentne, nedodržiaval zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania, toleroval záujmy obžalovaných, odročoval pojednávania bez uloženia opatrení v záujme veci meritórne skončiť. Dokazovanie sústavne vykazovalo porušovanie práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prietáhov.

6. Po zmene zloženia senátu nový senát (predsedníčka JUDr. Hirešová), tváriac sa, že pozná spis, neprečítal zápisnice, hoci pojednávanie sa konalo pred takmer desiatimi rokmi. Oboznámenie sa so zápisnicami z januára 2013 a zo septembra 2015 nepostačovalo na priznanie práva na spravodlivý proces. Súd aj prokurátor konali v rozpore s čl. 46 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 149 ústavy.

7. Po vyhlásení rozsudku obhajca sťažovateľa chcel do zápisnice uviesť dôvody odvolania, predsedníčka senátu zaprotokolovala iba jednu vetu. Rozsudok okresného súdu bol vyhlásený po 12 rokoch a 9 mesiacoch, doručený bol v rozpore so zákonnou lehotou až 15. decembra 2021. Odôvodnenie rozsudku nespĺňa požiadavky podľa § 168 Trestného poriadku, neobsahuje odôvodnenie zmeny zo spolupáchateľstva na formu účasti pomocou, nie je odôvodnený presvedčivo, logicky a racionálne, je nepreskúmateľný, nespravodlivý. Súd sa zbavil právomoci, ktorou je viazaný v čl. 46 ods. 2 ústavy, vyhol sa povinnosti, ktorej sa vzdať nemôže. Súd musel skúmať, či spoločenská nebezpečnosť „pomoci“ nie je stupňom nižšia než malá, musel postupovať tak, že skutok s nepatrnou nebezpečnosťou nemožno považovať za trestný čin, trestnosť zanikla a sťažovateľ v roku 2022 nemal stáť pred súdom. Súd nezastavil trestné stíhanie.

8. Krajský súd v stručnom odôvodnení neuviedol, kedy došlo k zmene právneho posúdenia skutku. Neuviedol, ako preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku a správnosť

postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neskúmal, či nedošlo k porušeniu ľudských práv a slobôd, negoval čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 2 ústavy. Nesprávne tvrdí, že pomoc ako forma účasti nevyžaduje ustáliť skutok vo vzťahu k pomocníkovi, lebo znaky pomoci sú zahrnuté v skutkovej podstate trestného činu. Skutok musí byť určitý a nezameniteľný. Bez úpravy skutku po zmene kvalifikácie zo spolupáchateľstva na pomoc nemožno rozhodnúť o vine účastníka skutku.

9. Dovolací súd sa vzdal ústavnej povinnosti preskúmať porušovanie práv a základných slobôd. Rozhodol na neverejnom zasadnutí, čo signalizuje, že porušoval základné práva a slobody, pretože neskúmal správnosť a spravodlivosť konania.

10. Sťažovateľ napokon namieta, že prokurátor neuplatnil v celom trestnom konaní vrátane dovolacieho konania zákonný dozor pri ochrane oprávnených práv obžalovaného, nechránil ani záujem štátu, čo malo za následok, že boli porušované ľudské práva a základné slobody. Nikto nereagoval na nález ústavného súdu a záväznú povinnosť konať bez zbytočných prietahov. Súdne konanie malo skončiť v roku 2011, aby bolo dané zadost' čl. 6 ods. 1 dohovoru, vtedy však sudca len začal konať vo veci. V roku 2023 bude porušenie práv porušením lehoty dvojnásobné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a popri zisťovaní, či obsahuje zákonom požadované náležitosti, skúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 49 ods. 1, čl. 50 ods. 1, 2 a 3 ústavy a práva na účinné právne prostriedky nápravy podľa čl. 13 dohovoru:

12. Ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39) a všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43), neobsahuje však niektoré osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123). V sťažnosti chýbajú akékoľvek právne a skutkové dôvody v podobe relevantnej ústavnoprávnej argumentácie týkajúcej sa porušenia označených základných práv sťažovateľa. Až v návrhu petitu sťažovateľ uvádza články, ktoré mali byť porušené (neuvádza konkrétne práva, iba čl. 13 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 49 ods. 1, čl. 50 ods. 1, 2 a 3 ústavy, ako aj právo na účinné právne prostriedky nápravy podľa čl. 13 dohovoru). V obsahu ústavnej sťažnosti však nie je možné nájsť odôvodnenie, akým konkrétnym spôsobom a ktorý z označených porušovateľov mal svojím rozhodnutím či postupom porušiť konkrétne právo vyplývajúce z jednotlivých článkov.

13. Ústavný súd zdôrazňuje, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 123) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je preto zjavná úplná absencia náležitej kvalifikovanej právnej argumentácie.

14. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa aj esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti (úplná absencia odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019).

15. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie práv podľa čl. 13 ods. 1, 2 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 49 ods. 1, čl. 50 ods. 1, 2 a 3 ústavy, ako aj práva na účinné právne prostriedky nápravy podľa čl. 13 dohovoru, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

16. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady

17. Sťažovateľ v celom návrhu argumentuje aj porušením čl. 46 ods. 2 ústavy. Základné právo garantované prostredníctvom tohto ustanovenia sa *ratione materiae* vzťahuje špecificky na správne súdnictvo. V prípade sťažovateľa súdy nerozhodovali v rámci správneho súdnictva, čo *prima facie* vylučuje akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy. Sťažovateľom označenú druhú vetu tohto článku nie je možné vykladať izolovane od prvej vety. Okrem toho je čl. 46 ods. 2 ústavy vnímaný aj ako kompetenčné ustanovenie, ako *lex specialis* pre prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy, pričom samotné základné právo je priznané v čl. 46 ods. 1 ústavy. Z toho dôvodu ústavný súd môže námietky vzťahnuté sťažovateľom na čl. 46 ods. 2 ústavy preskúmať aj vo vzťahu k označenému čl. 46 ods. 1 ústavy, v ktorom je garantované základné právo na súdnu ochranu. V časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 2 ústavy je ústavná sťažnosť neopodstatnená, čo bolo dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením je potrebné uviesť, že toto ustanovenie ústavy neupravuje základné ľudské práva a slobody, ktorých ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať v konaní podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd podotýka, že ústava nepredpokladá prieskum všeobecných ústavných princípov podľa čl. 2 ods. 2 ústavy v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorých obsahom nie sú žiadne základné ľudské práva a slobody, a preto nie sú priamo aplikovateľné v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a preto aj v tejto časti ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom a najvyšším súdom:

19. Sťažovateľ tvrdí porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote a k tomu uvádza aj zodpovedajúce články ústavy, listiny a dohovoru. V petite ústavnej sťažnosti pomerne nejasne vzťahuje porušenie tohto práva paušálne na napadnuté rozhodnutia, resp. ich vzťahuje na okresný súd a najvyšší súd.

Nerozlišuje však medzi rozhodnutiami či postupom, ktoré napáda, a medzi obsahom základných práv uvedených v označených článkoch. V úvodnej časti ústavnej sťažnosti pri označení porušovateľov označuje sťažovateľ aj ich konania a z odôvodnenia vyplýva, že jeho námietky (v rozsahu, v akom ich identifikoval ústavný súd v časti II) smerujú proti postupu všeobecných súdov. Argumentácia k týmto právam je útržkovitá a neprehľadná, všeobecne je namietaná nečinnosť vzhľadom na celkovú dĺžku konania.

20. Nález č. k. IV. ÚS 173/2021-30 z 22. júna 2021 predstavuje prekážku pre posudzovanie sťažnosti na prietahy okresného súdu vo vzťahu k obdobiu predchádzajúcemu jeho právoplatnosti (22. júla 2021), pretože o totožnej veci sťažovateľa ústavný súd už rozhodol. V tejto časti musí byť ústavná sťažnosť odmietnutá ako neprípustná podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

21. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom a najvyšším súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom orgánu verejnej moci, ústavný súd ústavnú sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú.

22. V nadväznosti na uvedený názor ústavný súd poukazuje na to, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06). Táto prax ústavného súdu bola odobrená aj Európskym súdom pre ľudské práva vo viacerých konaniach vedených proti Slovenskej republike, napr. Obluk proti Slovensku z 28. 6. 2016 k sťažnosti č. 65302/11, bod 61, resp. Mazurek proti Slovensku z 3. 3. 2009 k sťažnosti č. 16970/05.

23. Zo skutočností uvedených sťažovateľom vyplýva, že okresný súd ešte pred doručením ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu rozhodol meritórne rozsudkom zo 4. novembra 2021. Odvolanie sťažovateľa bolo zamietnuté uznesením krajského súdu z 11. mája 2022 doručeným sťažovateľovi 1. júna 2022. Tým došlo právoplatne k skončeniu trestného konania, otázka viny a trestu bola právoplatne uzatvorená. Následné úkony okresného súdu sa týkali prípravy veci na predloženie dovolaciemu súdu, doručenia napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu a rozhodovania o náhrade trov trestného konania.

24. Úloha okresného súdu v odstránení právnej neistoty sťažovateľa v súvislosti s dovolaním sťažovateľa bola naplnená doručením napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu sťažovateľovi, ku ktorému došlo 14. novembra 2022, a preto ústavná sťažnosť doručená ústavnému súdu 10. januára 2023, smerujúca proti postupu okresného súdu a najvyššieho súdu za takéhoto stavu nie je objektívne spôsobilá naplniť svoj účel. Sťažovateľ nevzniesol žiadne námietky k následnému postupu okresného súdu pri vykonávaní úkonov nasledujúcich po právoplatnom skončení veci (tzv. porozsudková agenda). Je pravdou, že okresný súd v čase podania ústavnej sťažnosti ešte

rozhodoval o náhrade trov trestného konania. Sťažovateľ však svoje námietky smeroval proti postupu okresného súdu pred rozhodnutím o vine a treste a bez bližšieho odôvodnenia aj proti postupu najvyššieho súdu, ktorý už nemal o čom konať.

25. Pri nezistení možnosti porušenia označených práv postupom najvyššieho súdu a okresného súdu (do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ako aj v súvislosti s nadväzujúcim dovolacím konaním, pozn.) ústavný súd konštatuje, že prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by nemohlo v konaní vo veci samej viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa postupom týchto všeobecných súdov. Ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami:

26. Sťažnostná argumentácia vo vzťahu k právu na súdnu ochranu je útržkovitá a neprehľadná, námietky tvoria všeobecné tvrdenia o neskúmaní možnosti porušenia základných práv a slobôd, o vzdaní sa právomoci súdov, o nedostatku odôvodnenia vo vzťahu k zmene právnej kvalifikácie skutku.

27. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, ktorých porušenie namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde (obdobne III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

28. Všetky námietky proti rozsudku okresného súdu č. k. 4 T 14/2009 zo 4. novembra 2021 mohol sťažovateľ uplatniť v odvolaní, riadnom opravnom prostriedku podľa Trestného poriadku. Krajský súd mal právomoc posúdiť ich dôvodnosť, správnosť a zákonnosť postupu prvostupňového súdu a jeho rozhodnutia, a tým poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam v prípade zistenia, že došlo k ich porušeniu, a preto je v zmysle zásady subsidiarity vylúčená právomoc ústavného súdu. Ústavnú sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

29. Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu č. k. 1 To 33/2022 z 11. mája 2022 sťažovateľ vznáša námietky, ktoré (v rozsahu, v akom ich ústavný súd identifikoval ako určité a zrozumiteľné) mohol uplatniť v dovolaní, pretože nimi mieri najmä k správnosti právneho posúdenia skutku, zodpovedajúcemu odôvodneniu rozhodnutia, ako aj k postupu súdu po doručení obžaloby.

30. Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu [písm. c)], rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť [písm. i)].

31. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ aj vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu mal k dispozícii účinný prostriedok nápravy (vo forme dovolania), ktorý využil a o ktorom bol oprávnený a povinný rozhodnúť orgán verejnej moci (najvyšší súd), ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu.

32. Vychádzajúc zo subsidiarity právomoci ústavného súdu a rešpektujúc inštančnú postupnosť pri uplatňovaní subjektívnych práv, je vylúčené, aby rozhodnutie odvolacieho súdu podliehalo ústavnému prieskumu z rovnakých hľadísk, z akých už bolo preskúmané dovolacím súdom. Úloha ústavného súdu sa v tomto smere musí obmedziť na posúdenie ústavnej akceptovateľnosti vysporiadania sa najvyššieho súdu s dovolacou argumentáciou sťažovateľa.

33. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto zostávajúcej časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

34. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

35. Posúdenie existencie dôvodu na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (t. j. nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) zahŕňa v nevyhnutnej miere aj vecný prieskum dovolacej argumentácie dovolateľa na účely zistenia, či ním uvádzané skutočnosti reálne (nielen formálne) napĺňajú ním označené dôvody dovolania ustanovené v § 371 Trestného poriadku. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne akceptuje postup, keď najvyšší súd po nevyhnutnom vecnom prieskume dovolania dospeje k náležite (ústavne konformne) odôvodnenému záveru, že je zřejmé, že nie sú splnené dovolateľom uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, a dovolanie preto odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (napr. III. ÚS 265/2012, II. ÚS 528/2014, I. ÚS 108/2017, IV. ÚS 186/2018, III. ÚS 188/2018).

36. Ústavný súd sa po preskúmaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nestotožnil s námietkou, že dovolací súd sa vzdal ústavnej povinnosti preskúmať porušovanie práv a základných slobôd. Zo samotnej skutočnosti, že rozhodnutie prijal na neverejnom zasadnutí senátu, bez ďalšieho nemožno prijať záver o porušení základného práva na súdnu ochranu, „pretože neskúmal správnosť a spravodlivosť konania“. Najvyšší súd napriek formálnemu nevymedzeniu žiadneho dovolacieho dôvodu vecne skúmal obsah dovolania a identifikoval v ňom argumentáciu, ktorú podriadil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného zákona. Na hlavný argument sťažovateľa v súvislosti so zmenou právnej kvalifikácie skutku na účasníctvo formou pomoci bola daná zrozumiteľná odpoveď. To, že išlo o odpoveď rovnakú, ako dostával už v predchádzajúcich rozhodnutiach všeobecných súdov, resp. sa s ňou nestotožňuje, na tom nič nemení. Časť námietok označil najvyšší súd ako predstretie hodnotenia skutkového stavu, resp. napádanie skutkových zistení a správnosti ustáleného skutku, čo nespadá do rozsahu jeho prieskumnej právomoci v rámci zisteného dovolacieho dôvodu.

37. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vecne nekonfrontuje žiaden zo záverov napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu. Ústavný súd považuje odôvodnenie rozhodnutia za dostatočné a nevybočujúce z limitov spravodlivého procesu. Dôvody, ktoré uviedol najvyšší súd na podporu svojho nosného záveru, našli svoje premietnutie vo výroku a boli plne ústavne akceptovateľné.

38. Nezistiac medzi namietaným porušením práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu žiadnu príčinnú súvislosť, ústavný súd

odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu